III. évfolyam. 1909. november hó 27. 48. szám.

Jánosháza és Vidéke

Társadalmi és helyiérdekü hetilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 8 korona
Félévre 4 korona
Negyedévre 2 korona
Kiadja: a »Jánosháza és Vidéke« lapkiadóvállalat.

Dr. MARTON ADOLF felelős szerkesztő.
NOVÁK PÁL szerkesztő.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez intézendők.
Megjelenik minden szombaton.
Nyilttér sora 40 fillér. Hirdetések megegyezés szerint közöltetnek.

A tisztességes kereskedelem.

Irta: Dr. MARTON ADOLF.

Nem egyszer adtunk már ezen helyen kifejezést azon véleményünknek, hogy egy államban hatalmas faktor a földmivelés, ipar és kereskedelem együttvéve.

Anglia az ipara és kereskedelme révén uralja az egész világot.

Németország nagy és hatalmas lett azóta, hogy az ipar és kereskedelem oly lendületet nyert nála.

Magyarország agrikultur állam, gazdag lehetne, versenyezhetne a többi államokkal, de szegény, mert gyönge itt az ipar, rossz lábon áll a kereskedelem.

A föld tartalmazza a legtöbb kincset, csak ki kell aknázni, de parlagon hever az ipar szegénysége miatt.

A földmives nem értékesitheti a gabonáját, ha nem veszi meg a kereskedő.

A kereskedő az iparost várja a boltjába, tehát egyik a másikra van utalva, ezért becsüljék meg egymást.

A kereskedelem kissé erősebb nálunk mint az ipar, külföldöl azonban még nem versenyképes.

Ez a kis kereskedelem legyen legalább tisztességes, ne szerezzen rossz hirt az országnak.

Valahányszor a kereskedők gyülé-

azért jajdulnak fel, hogy nálunk a kereskedőnek nincs tekintélye, intelligens szülők nem adják gyermekeiket a kereskedői pályára, hogy lenézik őket a társaságban, nem szivesen fogadják be őket. Saját magukban keressék a hibát!

Miért visznek Angliában vezérszerepet a kereskedők? Miért becsülik ott őket? Miért mennek ott az előkelő családok gyermekei a kereskedői pályára?

Ha a kereskedelem tisztességes alapon nyugszik, tisztességes eszközökdolgoznak, megbizhatók a kereskedők, akkor itt is van tekintélyük.

Nálunk rossz hire van a kereskedelemnek.

Joggal.

A legelső kötelességük lenne gátat vetni a piszkos konkurrenciának.

Ha kiküszöbölik kebelükből azokat, akik meg nem engedhető piszkos eszközökkel dolgoznak, akkor kivivják a közönség becsülését. Pellengérre kell állitani azokat, akik csak szégyent hoznak a kereskedőkre, akiknél csak az a cél, hogy a közönséget becsapják, megcsalják, de nem az, hogy kielégitsék.

Ezek csinálják a rossz hirt, ezek ártanak a kereskedelem jó hirnevének.

Jánosháza nagy kereskedelmi gócpont, de rossz a hire.

A mult héten előfordult események még ujabb anyagot szolgáltatnak erre.

A Korona-vendéglőbe utánna csuszik-mászik egy vidéki iparosnak egy kereskedő, hogy nála vásároljon, ne egy másiknál.

»tudom én a lakását, de azt is tudom, hogy maga *kicsoda*? A kereskedő zsebrevágta ezt s távozott.

Most mit gondoljunk mi ez alatt, *„hoyy kicsoda?“* Pedig ezzel semmit sem mondott s mégis sokat mondott.

A kereskedő nem tiltakozott, qui tacet, consentire videtur.

Ok nélkül nem mondhat egy kereskedőnek ilyet.

Az ember akaratlanul is fél ilyenekkel érintkezni.

Ezt ne engedjék meg a kereskedők, ilyet ne türjenek el némán, akkor majd becsülik őket, akkor lesz tekintélyük, akkor a társadalom hasznos tagjai lehetnek.

A másik eset.

Egy helybeli, szorgalmas, törekvő, takarékos kereskedőről, akinek virágzó üzlete van, oly információt küldtek innét Bécsbe, hogy ziláltak a viszonyai, jövedelmén tul él, nem hitelképes.

A kereskedők látszólag megbotránkoztak ezen, gondolván, »ma neked, holnap nekem.«

Ezen információadás egy symptoma.

Ha valaki tisztességesen keresi a kenyerét, sok irigye akad s dolgoznak a tönkretételén.

Igy tönkretehetik a kereskedőt a kereskedelemmel együtt.

Ez ellen egyesüljenek, becsüljék meg egymást, akkor becsüli őket a közönség is.

Holnap egy másik kereskedőt ránthatnak a sárba. Az a kereskedő ne féljen, akinek tisztességes alapon áll az üzlete és tisztességes eszközökkel dolgozik, az ily gonosz egy [illegible] csak pillanatig okozhat elenyésző kárt.

Ne forduljon elő ilyesmi, mert igy aláássák a hitelt, de vele rántják a kereskedelmet is.

Hitel nélkül nehezen megy a kereskedelem.

STERN MÓR FIA hornyolt tetőcserép-gyára Jánosháza. Számos elismerő levél és kitüntetés. Állandóan kapható: I. rendű tégla 32 K.
II. „ „ 24 „
Hornyolt tetőcserép: 60 „
Apró tetőcserép: 40 „

Kopott lelkek.

Irta: Szendéné, Dárdai Olga.

Elegáns, raffinált izléssel, de nem gazdagon berendezett női szalon. Murayné (32 éves, de legfeljebb 24 évesnek látszik. Érdekes, keskeny, halvány arc. Változó kifejezésü nagy zöld szemek. Rövid, egyenes orr. Határozott metszésü, puha piros száj. Lazán feltüzött hullámos barna haj, rozsdavörös reflexekkel. Nyulánk, hajlékony termet, bizarr, mandulazöld posztóruhában. Mély althang. Kissé ideges mozdulatok.) Szaláncy (35 éves. Igen elegáns szőke és jelentéktelen. Azon egyének közül való, kiket mindenki megszeret, de soha senki belejük nem szeret. Kinos arckifejezésekkel nézegeti gondosan manicuörözött kezeit. Végre felveti jóságos szürke szemeit Muraynéra.)

Szaláncy: Nagyságos Asszonyom, látom az arcáról, hogy már régen kitalálta, hogy nem azért jöttem ezen szokatlan órában, hogy a tegnapi premierről referáljak, vagy elmeséljem, hol vacsorálnak többen, a Hungáriában, vagy Gentryben. Igen fontos, hm... kényes megbizatásban jöttem.

Murayné (alig észrevehető, gunyosan, jóakaró mosolylyal): Ah, oh, valóban. Hát csak rajta!

Szaláncy (Habozva): Zsadányi Zenó nagybátyja meghalt!

Murayné (fagyosan): Isten nyugosztalja.

Szaláncy: Vagyonát Zenóra hagyta.

Murayné (kis redővel a homlokán): Reáfért.

Szaláncy (meglepetve nézi Muraynét. Kis szünet után): Asszonyom nem hiszem, hogy ne tudná, miszerint Zsadányi a legjobb és legőszintébb barátom, kinek nincsenek előttem titkai. Tehát arról is vau tudomásom, ami szivének legnagyobb öröme s egyszersmind a legnagyobb bánata.

Murayné (idegesen dobol a karosszék könyöklőjén): És az . . .

Szaláncy (melegen): Hogy önök szeretik egymást!

Murayné (ajkába harap s hosszasan gondolkodva néz maga elé. Hirtelen felkapja fejét): Látom már, hogy valami igazán komoly mondanivalója van. Elengedem a bevezetést. Rukkoljon ki vele egyenesen.

Szaláncy (sértődve): Amint kivánja. Bemondtam már, hogy Zenó nagybátyja meghalt s egész vagyonát unokaöcscsére hagyta. Sajnos, mindketten tudjuk, Zenó nagyuri módon élt s igen sok adóssága van. Ha tehát azokat kiegyenliti, nem marad neki több, mint [illegible] forintnyi tőke.

Murayné: Ez Zsadányinak épp egy évre elég.

Szaláncy (nekimelegedve): Igaza van. Csakhogy Zenó uj életet kiván kezdeni. Megunta ezt a léha életet. Észak-Amerikában van egy régi barátja, aki szintén könnyelmü élet után vagyona roncsaival odamenekült s most mint farmer, marhatenyésztéssel szép vagyont szerzett. Ezen régi barátja már régóta buzditja, hogy kövesse példáját. Zenó reméli, hogy ha megmaradt tőkéjét befekteti egy farmba, és szorgalmasan dolgozik, igy igen gondatlan életet biztosit ugy magának, mint társnőjének.

Murayné (meglepetéssel felpillant): Társnőjének?

Szaláncy (érzéssel): Igen asszonyom társnőjének. Zsadányi egész jövőjét az ön kezébe helyezi. Ön elvált asszony, százszor mondta, hogy unja életét, mely volt férje pazarlása miatt már nem is egészen gondmentes. Határozzon. Ha rászánja magát, hogy elkiséri Zenót s megosztja vele az uj élet örömeit és keserveit, ugy ő még ma felel barátjának, elintézi ügyeit s mint egy uj, egy boldog ember fordit hátat régi életének s a régi világnak.

Engem bizott meg, hogy ezt önnek megmondjam, nehogy önkéntelenül is befolyásolhatja határozatát. Hogy szabadon válaszolhasson.

Murayné (hallgat. Arca lágy, mélázó kifejezést ölt. Ajkain szomoru mosoly játszik. Hirtelen hangos, dallamos, szünni nem akaró kacagásba tör ki): Zsadányi mint farmer. Pompás! Milyen nagyszerüen nézne ki az ő nyulánk, diplomata alakja a nyersvászonzekében. Blazirt, szőke arcával a gyürött burkalap alatt. Vékony lábaszárain a goromba, sáros csizmákkal. Igazán érdemes volna elmenni ezért a látványosságért!

Szaláncy (megbotránkozva): Ön nevet? Gunyolódik? Ez az ön válasza, midőn egy férfi egész életét, sorsát, szerelmét az ön lábai elé teszi?

Murayné (lassankint megkomolyodva): Maga nagy bébé! Megbotránkozik a nevetésemen, pedig ez az egyetlen válasz, melyet erre a kalandos propozicióra adhatok. Szegény Zsadányi! Farmernek akar menni. Egy olyan ember, ki, ha nem kaphatja meg a szokott illatszerét, hát beteg. Ki még a kabátját sem tudja felvenni egyedül. Ki nem tud egy lépést sem tenni olyan cipőben, mely nem Londonból való. Ilyen ember akar negyvenéves korában marhatenyésztéssel pénzt szerezni! Beláthatja, hogy ezen csak nevetni lehet.

Szaláncy: Ez mind csupa apróság. Erős férfiakarat legyőz mindent.

Murayné: Az ám, erős férfiakarat. Hisz éppen ez az, amivel Zsadányi nem rendelkezik többé. Az ő jellemében minden csavar meglazult. Nemcsak az idegei koptak el. Elkopott a lelke is. Maga a szememre veti, hogy ő szeret és én nevetek. Dehogy szeret, azaz legalább nem ugy, mint azt egy olyan nagy gyerek, mint amilyennek maga képzeli. Ő támaszt keres az ő lelkében, azt hiszi bennem találná meg az erőt az uj életre, ha elkisérem. Melegedni kiván az én szerelmem tüzénél. (Sóhajtva): Pedig annál megfagyok majd, mint maga is.

Szaláncy: Tehát nem szereti Zenót?

Murayné: Ő az egyetlen férfi, ki valaha érdekelt s valószinüleg szeretném is, ha tudnék egyáltalában szeretni. Ha nem volna az én lelkem is olyan kopott . . . Csodálkozik? Pedig ugy van. Ugy-e azt hiszi, hogy egy tökéletesen korrekt, rendezett körülmények között élő asszonynál az lehetetlen. (Szilajon felvetve fejét.) Higyje meg kedves barátom, sokkal több érzést és áldozatot várhat egy férfi az olyan nőtől, kinek ő az ötödik szeretője, mint attól az asszonytól, kinek ő a harmincharmadik ártatlanmflirtje.

Látja mi már leánykorunk óta megszoktuk, hogy vigyázunk, nehogy valami »ostobaságot« csináljunk. Azaz ne engedjük, hogy a szivünk megszökjön az eszünkkel, mert hát ostobaság volna elszalasztani a jó párthiet egy kis érzelgősség miatt. Ugy-e? Ha aztán megcsináltuk a jó párthiet, ott áll a »convenance« nevelésünk, elveink stb., minek ujra meg kell hozni az áldozatot.

De megmarad a hiuság és a kiváncsiság. Belenézni egy férfilélekbe, kicsit megbolygatni a nyugalmát, s ha érezzük, hogy egyik-másik esetben a mi nyugalmunk is veszélyben van, akkor óvatosan és biztosan lekoppintjuk a kis érzelemvirágocskának első rügyeit s még örülünk, hogy a mindennapi élet unalmában kis emócióra tehettünk szert. A lelkiismeret sem nagyon bánt, mert tisztelet a kivételnek, maguk nem is érdemelnek egyebet. De igy kopik el a mi lelkünk is lassan menthetetlenül . . .

Ugy-e belátja, hogy furcsa kis farmerek volnánk mi ketten? Biztosithatom magát, hogy Zsadányi nagy szerelme mindjárt megcsappanna, ha engem kretonruhában látna kenyeret dagasztani s megvallom őszintén, hogy én sem tudnék lelkesülni egy izzadtságát törölgető, kapadohányt pipázó marhatenyésztőért.

Szaláncy (felállt): tehát mit mondjak szegény Zenónak?

Murayné: Mindent. És hogy estére várom teára.

Szaláncy (meglepetten): És ön azt hiszi, hogy eljön?

Murayné: Persze, hogy eljön? Ha nem is épen az én kedvemért, de mert megszokta ezt a magas támlásszéket, az én kékvirágos csészéimet . . . Tessék? Azt hiszi, hogy haragudni fog? Dehogy fog, hiszen még haragodni sem tud szegény. Hisz olyan kopott a lelke, olyan kopott . . .

Heti krónika.

Felolvasó estély. A polgári Körben vasárnap este 8 órakor tartják folytatólagosan a felolvasásokat. Ha az előjelek nem csalnak, sokan lesznek. Dr. Marton Adolf, Király János és Novák Pál fognak ez alkalommal gondoskodni a tagok szórakoztatásáról.

Tisztujitás. Az izr. hitközség képviselőtestülete november 21-én gyülést tartott, amelyen december 16-ára tüzték ki az uj választást. Mint halljuk, a volt elnök megelégedett a sok dicsőséggel, amit az elnöki állás neki szerzett s lemondott. Egyelőre csendes minden.

Özv. Stern Lipótné meghalt. Kevés a szó, gyenge a toll azt leirni, hogy Ő ki volt. Nevét nem vitte szárnyain a hir, lelke nem vágyott dicsőség után, csendesen, szerényen járogatott azok közé, akiknek szive irgalomért könyörgött, szánalomra áhitozott. És Ő, aki puszta megjelenésével is eltudta üzni a a sinlődők, az aggódók homlokáról a borut, aki gyengéd kezekkel minden sajgó sebre balzsamot, gyógyirt rakott, amikor maga is beteggé lett, a maga betegségére nem tudott gyógyulást találni. Hosszu ideig gyötrődött, végre megváltotta szenvedéseitől a halál. — A jóságos szív nem dobog már, az áldott kě-

zek hidegek és a megtestesült könyörületesség némán, mozdulatlanul hever koporsójában. Hiába már a hálálkodók imája, a ismerősök szivből jövő részvéte, a rokonság bánattal teli gyásza, hiába már a megtört szivü gyermekek fájdalmas könnyei: — nem, nem kel ujra életre . . . *csak majd a feltámadáskor.* Addig is áldás és béke lengjen drága hamvai felett.

A gyászbaborult család az alábbi gyászjelentést adta ki: Alulirottak ugy a saját, valamint az összes testvérek és rokonok nevében fájdalomtól megtört szivvel jelentik a felejthetetlen jó anya, anyós, nagyanya, testvér és rokon özv. Stern Lipótné szül. Salzberger Malvin, a jánosházai izr. nőegylet tiszteletbeli elnöke, életének 52-ik évében, hosszas szenvedés után, folyó hó 22-én d. u. fél 4 órakor történt gyászos elhunyták. A boldogult hült tetemei folyó hó 24-én, szerdán d. u. 2 órakor fognak a jánosházai izr. sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Jánosháza, 1909. évi november hó 22-én. Áldás és béke lengjen drága hamvai fölött. Stern Jenő, Stern Imre fiai, Stern Sári férj. Berger Károlyné leánya, Berger Károly veje, Berger Lilike és Klárika unokái.

A celldömölki 48-as párt értekezlete Csütörtök d. u. népes értekezletet tartott a 48-as párt, amelynek ez idei elnöke Bárdossy Imre felhivta a megjelenteket nyilatkozat tételre, mivel a független 48-as párt kettészakadt. Dr. Porkoláb Mihály, Dr. Hetthéssy Elek, Tulok Benő és Dr. Marton Adolf (Justh-párti) felszólalása után az értekezlet Kossuth mellett foglalt állást és ezt a nov. 28-iki gyülésen kifejezésre is juttatja. Végül az elnök tekintettel az elfoglaltságára lemondott állásáról. Az értekezlet sajnálattal vette tudomásul és az elnöki állásra Dr. Porkoláb Mihályt ajánlotta. A függetlenségi párt a következő felhivást küldte szét:

Felhivás a celldömölki választókerület polgáraihoz! A változott politikai helyzet folytán a kerületi függetlenségi pártnak az uj helyzettel szemben való állásfoglalása és a párt ujraszervezése elodázhatatlan szükséget képezvén, tisztelettel felkérem a t. választópolgárokat, hogy pártunknak Celldömölkön, a Korona vendéglő nagytermében folyó hó 28-án délelőtt 10 órakor tartandó közgyülésére, minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Hazafias üdvözlettel Bárdossy Imre [illegible]etlenségi párt elnöke.

Vönöck leégett. Egy virágzó és fejlődő községet pusztitott el tegnapelőtt a tűz, Vasvármegye északkeleti részén. Vönöck község tegnapelőtt óta csak füstölgő romok, elhamvadt házak szomoru képét nyujtja a nézőnek. Több száz család, jobbára földmüves emberek jutottak a tüz következtében koldusbotra. A községben, ahol pár nap előtt még vig és szorgalmas élet uralkodott, ma a szomoruság és boldogtalanság szinhelye. A szegény nép most a hideg időben jutott a legnagyobb nyomorba. Amit a szorgalmas és munkás emberek nyáron nehéz verejtékkel arattak, tegnapelőtt a tüznek esett áldozatul. Az egész faluban szomoru asszonyok és gyermekek jajveszékelésétől hangos.

Hetven gazdakör. A Nyugatmagyarországi földmivelők Gazdasági Egyesülete kötelékében mult vasárnap alakult meg a hetvenedik gazdakör Sárvárott. Az egyesület részéről De Pottere Brunó igazgató vezette az alakuló közgyülést, melyen a gazdák és munkások szép számban vettek részt. Az egyesületi tömörülés és munkálkodás közelebbi céljainak részletes ismertetése után »Sárvár és vidéke gazdaköre« cimmel és 44 taggal megalakult a gazdakör, melynek élére tiszteletbeli elnökül Köberl János prépostot választották egyhangulag. A többi tisztségeket a következőleg töltötték be: Elnök: Enzbruder János tanitó. Alelnökök: Vörös Ferenc és Németh János gazdák. Pénztárnok: Boráczy István. Jegyző és könyvtáros: Fasching tanitó. Gépgondnok: Kondor Gyula. A gazdakör jövő évi munkatervét a 10 tagból kiküldött választmány fogja kidolgozni és kilátás van arra, hogy a gazdakör a központi egyesület és a földmivelési kormány támogatásával már a küszöbön álló tél folyamán is széleskörü gyakorlati munkásságot fog kifejteni. Az alakuló közgyülésből táviratilag üdvözölték Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter. Mi szeretnők, ha a kath. legényegylet és kath. kör egyesülve, gazdakörré alakulna át. A hosszu téli estében hasznos dolgokkal tölthetnék el idejüket.

A főváros legelső fogorvosi intézete, mely az ismert szakember. Dr. Batizfalvy István tanár a műtőfogászat és a műfogászat szakorvosának vezetése alatt áll, Budapest Károly-körut 3. szám alá e célra berendezett helyiségekbe helyeztetett át. Ezen, az országban páratlan, direkt Amerikából hozatott felszereléssel és gépekkel berendezett intézet már több mint százezer fogbetegséget, vagy foghiányt látott el sikeresen, a villamos átszürődtetési mód segitségével, teljesen fájdalmatlanul. Az intézet élén álló kiváló vezető felügyelete és személyes közreműködése teljes garanciát nyújt a [illegible] fogoperációk és műfog pótlások sikeréért, melyért a vallás- és közoktatásügyi miniszter elismerése is kitüntette. Ennek dacára rai mérsékeltek. Minden felvilágositás dijtalan. Az intézet felszerelése olyan, hogy vidékiek fél nap alatt megkaphatják minden fogpótlásaikat. Levelekre az intézet azonnal válaszol.

Határjelzés. A földmivelésügyi miniszter fölhivta a közigazgatási hatóságokat egy, csaknem feledésbe ment törvényrendelkezés érvényesitésére. E törvény szerint minden birtokos köteles birtokhatárának megjelölésére jól látható jeleket fölállitani. Ennek a rendelkezésnek pontos végrehajtásáról most már gondoskodni fognak a hatóságok és ahol hiányt találnak, azt a törvény szellemében a mulasztók költségére pótolni fogják.

Szeszfőzői tanfolyam. A kassai m. kir. gazdasági akadémián 1910 január hó 5-től 20-ig gazdatisztek és szeszgyártulajdonosok február 1-től április 15-ig szeszgyárvezetők részére szeszfőzői tanfolyam lesz. A tanfolyam célja: megismertetni a [illegible] gyártás elméletét és a szeszgyártás terén felmerült ujabb vivmányokat, az ellenőrző vizsgálatok végrehajtását, a moslék értékesitését; a szeszgyár vezetőket elméletileg és gyakorlatilag kiképezni.

Mi a legszebb karácsonyi ajándék? E kérdésben sokan törik fejüket a karácsonyi ünnepek előtt. Kétségtelen, hogy egy karácsonyi ajándék csak akkor felel meg rendeltetésének, ha szépsége mellett egyuttal praktikus is. Ma már alig van lakás, ahol képek ne diszitenék a falakat. Szazszorta fokozódik azonban a hatás, ha lakásunkat valamely kedves hozzátartozónknak művészi *olajfestményü*, vagy *krétarajzu arcképe* disziti. Egy ilyen arckép egyuttal a legszebb, a legkedvesebb és legmaradandóbb karácsonyi ajándék. A »Ráfael« fényképészeti és festészeti műintézet, Budapest, Rottenbiller-utca 46. amellett, hogy a főváros legelső ilyen műintézete, még egyuttal feltünően eleső áraival is az egész országban nagy népszerüséget és kedveltséget szerzett magának. Rendelésnél elegendő egy fénykép beküldése. Krétarajzok már 6 koronától, olajfestmények 10 koronától rendelhetők diszes paszpartuvával. E hirneves műintézet lapunk olvasóinak készséggel szolgál előzetes felvilágositással és árjegyzékkel. — Megbizható ügynökök mindenütt felvétetnek.

Szerkesztői üzenetek.

R. Helyben. Ismerjük azon 30 koronás ügy minden fázisát, elintézték. A gyanu nem igazolódott, ezért nem foglalkozhatunk vele, máskor a lehető legnagyobb készséggel.

Gabona-árak
— 1909. nov. 24-én. —
Salzberger Rudolf jelentése szerint:

Buza	[illegible] korona
Rozs	[illegible]
Árpa	[illegible]
Zab	[illegible]
Bab	[illegible]
Tengeri	[illegible]

Irányzat [illegible]

KERDEZZUK MEG A HAZIORVOST
Krondorfi
alkálikus természetes savanyuviz
Bor, pezsgőhöz a legjobb ital.
Mag[illegible] Budapest, V. Zoltán-u. 10.

Kiadó
azonnal, egy nagy üzlethelyiség, lakással, JÁNOSHÁZÁN, a vásártéren, az ujonnan épült — (Kovács-féle házban.) — Bővebb ertesitést ad a kiadó hivatalunk — vagy a tulajdonos Kovács szállodás DEVECSERBEN (Nemzeti szálló.)

Kopott lelkek.

Irta: Szendéné, Dárdai Olga.

Elegáns, raffinált izléssel, de nem gazdagon berendezett női szalon. Murayné (32 éves, de legfeljebb 24 évesnek látszik. Érdekes, keskeny, halvány arc. Változó kifejezésű nagy zöld szemek. Rövid, egyenes orr. Határozott metszésű, puha piros száj. Lazán feltüzött hullámos barna haj, rozsdavörös reflexekkel. Nyulánk, hajlékony termet, bizarr, mandulazöld posztóruhában. Mély althang. Kissé ideges mozdulatok.) Szaláncy (35 éves. Igen elegáns szőke és jelentéktelen. Azon egyének közül való, kiket mindenki megszeret, de soha senki beléjük nem szeret. Kinos arckifejezésekkel nézegeti gondosan manicuörözött kezeit. Végre felveti jóságos szürke szemeit Muraynéra.)

Szaláncy: Nagyságos Asszonyom, látom az arcáról, hogy már régen kitalálta, hogy nem azért jöttem ezen szokatlan órában, hogy a tegnapi premierről referáljak, vagy elmeséljem, hol vacsorálnak többen, a Hungáriában, vagy Gentryben. Igen fontos, hm... kényes megbizatásban jöttem.

Murayné (alig észrevehető, gunyosan, jóakaró mosolylyal): Ah, oh, valóban. Hát csak rajta!

Szaláncy (Habozva): Zsadányi Zenó nagybátyja meghalt!

Murayné (fagyosan): Isten nyugosztalja.

Szaláncy: Vagyonát Zenóra hagyta.

Murayné (kis redővel a homlokán): Reáfért.

Szaláncy (meglepetve nézi Muraynét. Kis szünet után): Asszonyom nem hiszem, hogy ne tudná, miszerint Zsadányi a legjobb és legőszintébb barátom, kinek nincsenek előttem titkai. Tehát arról is van tudomásom, ami szivének legnagyobb öröme s egyszersmind a legnagyobb bánata.

Murayné (idegesen dobol a karosszék könyöklőjén): És az . . .

Szaláncy (melegen): Hogy önök szeretik egymást!

Murayné (ajkába harap s hosszasan gondolkodva néz maga elé. Hirtelen felkapja fejét): Látom már, hogy valami igazán komoly mondanivalója van. Elengedem a bevezetést. Rukkoljon ki vele egyenesen.

Szaláncy (sértődve): Amint kivánja. Bemondtam már, hogy Zenó nagybátyja meghalt s egész vagyonát unokaöcscsére hagyta. Sajnos, mindketten tudjuk, Zenó nagyuri módon élt s igen sok adóssága van. Ha tehát azokat kiegyenlítik, nem marad neki több, mint körülbelül negyvenezer forintnyi tőke.

Murayné: Ez Zsadányinak épp egy évre elég.

Szaláncy (nekimelegedve): Igaza van. Csakhogy Zenó uj életet kiván kezdeni. Megunta ezt a léha életet. Észak-Amerikában van egy régi barátja, aki szintén könnyelmü élet után vagyona roncsaival odamenekült s most mint farmer, marhatenyésztéssel szép vagyont szerzett. Ezen régi barátja már régóta buzditja, hogy kövesse példáját. Zenó reméli, hogy ha megmaradt tőkéjét befekteti egy farmba, és szorgalmasan dolgozik, igy igen gondatlan életet biztosit ugy magának, mint társnőjének.

Murayné (meglepetéssel felpillant): Társnőjének?

Szaláncy (érzéssel): Igen asszonyom társnőjének. Zsadányi egész jövőjét az ön kezébe helyezi. Ön elvált asszony, százszor mondta, hogy unja életét, mely volt férje pazarlása miatt már nem is egészen gondmentes. Határozzon. Ha rászánja magát, hogy elkiséri Zenót s megosztja vele az uj élet örömeit és keserveit, ugy ő még ma felel barátjának, elintézi ügyeit s mint egy uj, egy boldog ember fordít hátat régi életének s a régi világnak.

Engem bizott meg, hogy ezt önnek megmondjam, nehogy önkéntelenül is befolyásolhatja határozatát. Hogy szabadon válaszolhasson.

Murayné (hallgat. Arca lágy, mélázó kifejezést ölt. Ajkain szomoru mosoly játszik. Hirtelen hangos, dallamos, szünni nem akaró kacagásba tör ki): Zsadányi mint farmer. Pompás! Milyen nagyszerüen nézne ki az ő nyulánk, diplomata alakja a nyersvászonzekében. Blazirt, szőke arcával a gyürött burkalap alatt. Vékony lábaszárain a goromba, sáros csizmákkal. Igazán érdemes volna elmenni ezért a látványosságért!

Szaláncy (megbotránkozva): Ön nevet? Gunyolódik? Ez az ön válasza, midőn egy férfi egész életét, sorsát, szerelmét az ön lábai elé teszi?

Murayné (lassankint megkomolyodva): Maga nagy bébé! Megbotránkozik a nevetésemen, pedig ez az egyetlen válasz, melyet erre a kalandos propozicióra adhatok. Szegény Zsadányi! Farmernek akar menni. Egy olyan ember, ki, ha nem kaphatja meg a szokott illatszerét, hát beteg. Ki még a kabátját sem tudja felvenni egyedül. Ki nem tud egy lépést sem tenni olyan cipőben, mely nem Londonból való. Ilyen ember akar negyvenéves korában marhatenyésztéssel pénzt szerezni! Beláthatja, hogy ezen csak nevetni lehet.

Szaláncy: Ez mind csupa apróság. Erős férfiakarat legyőz mindent.

Murayné: Az ám, erős férfiakarat. Hisz éppen ez az, amivel Zsadányi nem rendelkezik többé. Az ő jellemében minden csavar meglazult. Nemcsak az idegei koptak el. Elkopott a lelke is. Maga a szememre veti, hogy ő szeret és én nevetek. Dehogy szeret, azaz legalább nem ugy, mint azt egy olyan nagy gyerek, mint amilyennek maga képzeli. Ő támaszt keres az ő lelkében, azt hiszi bennem találná meg az erőt az uj életre, ha elkisérem. Melegedni kiván az én szerelmem tüzénél. (Sóhajtva): Pedig annál megfagyok maid, nem magam is.

Szaláncy: Tehát nem szereti Zenót?

Murayné: Ő az egyetlen férfi, ki valaha érdekelt s valószinüleg szeretném is, ha tudnék egyáltalában szeretni. Ha nem volna az én lelkem is olyan kopott . . . Csodálkozik? Pedig ugy van. Ugy-e azt hiszi, hogy egy tökéletesen korrekt, rendezett körülmények között élő asszonynál az lehetetlen. (Szilajon felvetve fejét.) Higyje meg kedves barátom, sokkal több érzést és áldozatot várhat egy férfi az olyan nőtől, kinek ő az ötödik szeretője, mint attól az asszonytól, kinek ő a harmincharmadik ártatlanmflirtje.

Látja mi már leánykorunk óta megszoktuk, hogy vigyázunk, nehogy valami »ostobaságot« csináljunk. Azaz ne engedjük, hogy a szivünk megszökjön az eszünkkel, mert hát ostobaság volna elszalasztani a jó párthiet egy kis érzelgősség miatt. Ugy-e? Ha aztán megcsináltuk a jó párthiet, ott áll a »convenance« nevelésünk, elveink stb., minek ujra meg kell hozni az áldozatot.

De megmarad a hiuság és a kiváncsiság. Belenézni egy férfilélekbe, kicsit megbolygatni a nyugalmát, s ha érezzük, hogy egyik-másik esetben a mi nyugalmunk is veszélyben van, akkor óvatosan és biztosan lekoppintjuk a kis érzelemvirágocskának első rügyeit s még örülünk, hogy a mindennapi élet unalmában kis emócióra tehettünk szert. A lelkiismeret sem nagyon bánt, mert tisztelet a kivételnek, maguk nem is érdemelnek egyebet. De igy kopik el a mi lelkünk is lassan menthetetlenül . . .

Ugy-e belátja, hogy furcsa kis farmerek volnánk mi ketten? Biztosithatom magát, hogy Zsadányi nagy szerelme mindjárt megcsappanna, ha engem kretonruhában látna kenyeret dagasztani s megvallom őszintén, hogy én sem tudnék lelkesülni egy izzadtságát törölgető, kapadohányt pipázó marhatenyésztőért.

Szaláncy (felál): tehát mit mondjak szegény Zenónak?

Murayné: Mindent. És hogy estére várom teára.

Szaláncy (meglepetten): És ön azt hiszi, hogy eljön?

Murayné: Persze, hogy eljön? Ha nem is épen az én kedvemért, de mert megszokta ezt a magas támlásszéket, az én kékvirágos csészéimet . . . Tessék? Azt hiszi, hogy haragudni fog? Dehogy fog, hiszen még haragodni sem tud szegény. Hisz olyan kopott a lelke, olyan kopott . . .

Heti krónika.

Felolvasó estély. A polgári Körben vasárnap este 8 órakor tartják folytatólagosan a felolvasásokat. Ha az előjelek nem csalnak, sokan lesznek. Dr. Marton Adolf, Király János és Novák Pál fognak ez alkalommal gondoskodni a tagok szórakoztatásáról.

Tisztujitás. Az izr. hitközség képviselőtestülete november 21-én gyülést tartott, amelyen december 16-ára tüzték ki az uj választást. Mint halljuk, [illegible] megelégedett a sok dicsőséggel, amit az elnöki állás neki szerzett s lemondott. Egyelőre csendes minden.

Özv. Stern Lipétné meghalt. Kevés a szó, gyenge a toll azt leirni, hogy Ő ki volt. Nevét nem vitte szárnyain a hir, lelke nem vágyott dicsőség után, csendesen, szerényen járogatott azok közé, akiknek szive irgalomért könyörgött, szánalomra áhitozott. És Ő, aki puszta megjelenésével is eltudta üzni a a sinlődők, az aggódók homlokáról a borut, aki gyengéd kezekkel mindeh sajgó sebre balzsamot, gyógyirt rakott, amikor maga is beteggé lett, a maga betegségére nem tudott gyógyulást találni. Hosszu ideig gyötrődött, végre megváltotta szenvedéseitől a halál. — A jóságos szív nem dobog már, az áldott ke-

zek hidegek és a megtestesült könyörületesség némán, mozdulatlanul hever koporsójában. Hiába már a hálálkodók imája, a ismerősök szivből jövő részvéte, a rokonság bánattal teli gyásza, hiába már a megtört szivü gyermekek fájdalmas könnyei: — nem, nem ~~[illegible] életre ..... csak majd a feltámadáskor~~. Addig is áldás és béke lengjen drága hamvai felett.

A gyászbaborult család az alábbi gyászjelentést adta ki: Alulirottak ugy a saját, valamint az összes testvérek és rokonok nevében fájdalomtól megtört szivvel jelentik a felejthetetlen jó anya, anyós, nagyanya, testvér és rokon özv. Stern Lipótné szül. Salzberger Malvin, a jánosházai izr. nőegylet tiszteletbeli elnöke, életének 52-ik évében, hosszas szenvedés után, folyó hó 22-én d. u. fél 4 órakor történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó hó 24-én, szerdán d. u. 2 órakor fognak a jánosházai izr. sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Jánosháza, 1909. évi november hó 22-én. Áldás és béke lengjen drága hamvai fölött. Stern Jenő, Stern Imre fiai, Stern Sári férj. Berger Károlyné leánya, Berger Károly veje, Berger Lilike és Klárika unokái.

A celldömölki 48-as párt értekezlete. Csütörtök d. u. népes értekezletet tartott a 48-as párt, amelynek ez idei elnöke Bárdossy Imre felhivta a megjelenteket nyilatkozat tételre, mivel a független 48-as párt kettészakadt. Dr. Porkoláb Mihály, Dr. Hetthéssy Elek, Tulok Benő és Dr. Marton Adolf (Justh-párti) felszólalása után az értekezlet Kossuth mellett foglalt állást és ezt a nov. 28-iki gyülésen kifejezésre is juttatja. Végül az elnök tekintettel az elfoglaltságára lemondott állásáról. Az értekezlet sajnálattal vette tudomásul és az elnöki állásra Dr. Porkoláb Mihályt ajánlotta. A függetlenségi párt a következő felhivást küldte szét:

Felhivás a celldömölki választókerület polgáraihoz! A változott politikai helyzet folytán a kerületi függetlenségi pártnak az uj helyzettel szemben való állásfoglalása és a párt ujraszervezése elodázhatatlan szükséget képezvén, tisztelettel felkérem a t. választópolgárokat, hogy pártunknak Celldömölkön, a Korona vendéglő nagytermében folyó hó 28-án délelőtt 10 órakor tartandó közgyülésére, minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Hazafias üdvözlettel Bárdossy Imre a függetlenségi párt elnöke.

lődő községet pusztitott el tegnapelőtt a tüz, Vasvármegye északkeleti részén. Vönöck község tegnapelőtt óta csak füstölgő romok, elhamvadt házak szomoru képét nyujtja a nézőnek. Több száz család, jobbára földmüves emberek jutottak a tüz következtében koldusbotra. A községben, ahol pár nap előtt még vig és szorgalmas élet uralkodott, ma a szomoruság és boldogtalanság szinhelye. A szegény nép most a hideg időben jutott a leg- [illegible] szorgalmas és munkás emberek nyáron nehéz verejtékkel arattak, tegnapelőtt a tüznek esett áldozatul. Az egész faluban szomoru asszonyok és gyermekek jajveszékelésétől hangos.

Hetven gazdakör. A Nyugatmagyarországi földmivelők Gazdasági Egyesülete kötelékében mult vasárnap alakult meg a hetvenedik gazdakör Sárvárott. Az egyesület részéről De Pottere Brunó igazgató vezette az alakuló közgyülést, melyen a gazdák és munkások szép számban vettek részt. Az egyesületi tömörülés és munkálkodás közelebbi céljainak részletes ismertetése után »Sárvár és vidéke gazdaköre« cimmel és 44 taggal megalakult a gazdakör, melynek élére tiszteletbeli elnökül Köberl János prépostot választották egyhangulag. A többi tisztségeket a következőleg töltötték be: Elnök: Enzbruder János tanitó. Alelnökök: Vörös Ferenc és Németh János gazdák. Pénztárnok: Boráczy István. Jegyző és könyvtáros: Fasching tanitó. Gépgondnok: Kondor Gyula. A gazdakör jövő évi munkatervét a 10 tagból kiküldött választmány fogja kidolgozni és kilátás van arra, hogy a gazdakör a központi egyesület és a földmivelési kormány támogatásával már a küszöbön álló tél folyamán is széleskörü gyakorlati munkásságot fog kifejteni. Az alakuló közgyülésből táviratilag üdvözölték Darányi Ignác földmivelésügyi minisztert. Mi szeretnők, ha a kath. legényegylet és kath. kör egyesülve, gazdakörré alakulna át. A hosszu téli estében hasznos dolgokkal tölthetnék el idejüket.

A főváros legelső fogorvosi intézete, mely az ismert szakember, Dr. Batizfalvy István tanár a műtőfogászat és a műfogászat szakorvosának vezetése alatt áll, Budapest Károly-körut 3. szám alá e célra berendezett helyiségekbe helyeztetett át. Ezen, az országban páratlan, direkt Amerikából hozatott felszereléssel és gépekkel berendezett intézet már több mint százezer fogbetegséget, vagy foghiányt látott el sikeresen, a villamos átszürődtetési mód segitségével, teljesen fájdalmatlanul. Az intézet élén álló kiváló vezető felügyelete és személyes közreműködése teljes [illegible] és műfog pótlások sikeréért, melyért a vallás- és közoktatásügyi miniszter elismerése is kitüntette. Ennek dacára rai mérsékeltek. Minden felvilágositás dijtalan. Az intézet felszerelése olyan, hogy vidékiek fél nap alatt megkaphatják minden foppótlásaikat. Levelekre az intézet azonnal válaszol.

Határjelzés. A földmivelésügyi miniszter fölhivta a közigazgatási hatóságokat egy, csaknem feledésbe ment törvényrendelkezés érvényesitésére. E törvény szerint minden birtokos köteles birtokhatárának megjelölésére jól látható jeleket fölállitani. Ennek a rendelkezésnek pontos végrehajtásáról most már gondoskodni fognak a hatóságok és ahol hiányt találnak, azt a törvény szellemében a mulasztók költségére pótolni fogják.

Szeszfőzői tanfolyam. A kassai m. kir. gazdasági akadémián 1910 január hó 5-től 20-ig gazdatisztek és szeszgyártulajdonosok február 1-től április 15-ig szeszgyárvezetők részére szeszfőzői tanfolyam lesz. A tanfolyam célja: megismertetni a résztvevőkkel a [illegible] mert ujabb vivmányokat, az ellenőrző vizsgálatok végrehajtását, a moslék értékesitését; a szeszgyár vezetőket elméletileg és gyakorlatilag kiképezni.

Mi a legszebb karácsonyi ajándék? E kérdésben sokan törik fejüket a karácsonyi ünnepek előtt. Kétségtelen, hogy egy karácsonyi ajándék csak akkor felel meg rendeltetésének, ha szépsége mellett egyuttal praktikus is. Ma már alig van lakás, ahol képek ne diszitenék a falakat. Százszorta fokozódik azonban a hatás, ha lakásunkat valamely kedves hozzátartozónknak művészi *olajfestmény*ü, vagy *krétarajzu arcképe* disziti. Egy ilyen arckép egyuttal a legszebb, a legkedvesebb és legmaradandóbb karácsonyi ajándék. A »Ráfael« fényképészeti és festészeti műintézet, Budapest, Rottenbiller-utca 46. amellett, hogy a főváros legelső ilyen műintézete, még egyuttal feltünően eleső áraival is az egész országban nagy népszerüséget és kedveltséget szerzett magának. Rendelésnél elegendő egy fénykép beküldése. Krétarajzok már 6 koronától, olajfestmények 10 koronától rendelhetők diszes paszpartuvával. E hirneves műintézet lapunk olvasóinak készséggel szolgál előzetes felvilágositással és árjegyzékkel. — Megbizható ügynökök mindenütt felvétetnek.

Szerkesztői üzenetek.

R. Helyben. Ismerjük azon 30 koronás ügy minden fázisát, elintézték. A gyanu nem bizonyiték, ezért nem foglalkozhatunk vele, máskor a lehető legnagyobb készséggel.

Gabona-árak

— 1909. nov. 24-én. —

Salzberger Rudolf jelentése szerint:

Buza	13·40—13·50	korona.
Rozs	9·00—	„
Árpa	7·00—	„
Zab	7·00—7.10	„
Bab	8 —11·	„
Tengeri	6.00—	„

Irányzat tartott.

KERDEZZÜK MEG A HAZIORVOST

Krondorfi alkálikus természetes savanyuvíz

Bor, pezsgőhöz a legjobb ital.

Mag[illegible]est, V. Zoltán-u. 10.

Kiadó

azonnal, egy nagy üzlethelyiség, lakással, JÁNOSHÁZÁN, a vásártéren, az ujonnan épült (Kovács-féle házban.) — Bővebb értesitést ad a kiadó hivatalunk — vagy a tulajdonos Kovács szállodás DEVECSERBEN (Nemzeti szálló.)

ÉRTESITÉS.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség szives tudomására hozni, hogy a devecseri

gőzhenger műmalmunk

lisztőrleményeiből Jánosházán, Gőcze Pál-féle házban a Vásár-téren lisztüzletet nyitottunk, ahol egyuttal gabona cserélést is eszközlünk.

A technika fejlődése abba a kellemes helyzetbe juttatott bennünket hogy műmalmunkat olyan gépekkel láthatuk el és oly szakszerűen rendezhettuk be, hogy a malom ipar terén bármely más vállalattal kiállja a versenyt.

Különös gondot forditunk arra, hogy kiszolgálásunkat oly alapra fektessük, amely a nagyközönség érdekeit megóvja s kivánságának a lehetőség szerint minden tekintetben megfelelhessen.

A gabona becserélését is a legjutányosabban eszközöljük, csupán a szokásos őrlési vámot és porzást számitjuk le.

Midőn még a nagyérdemü közönség szives támogatását kérjük, felhivjuk becses figyelmét arra a körülményre, hogy áraink, valamint kiszolgálásunk a legszolidabb alapon és a legjutányosabb napi árak mellett történik.

A saját jól felfogott érdekeik támogatására irányuló szives pártfogásukat kérve, maradtunk hazafias üdvözlettel

ELSŐ DEVECSERI GŐZHENGER MŰMALOM.

Hirdetések felvétetnek Jánosháza és Vidéke kiadóhivatalában.

Stock-Cognac Medicinal

szavatolt valódi borpárlat

CAMIS és STOCK

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Egyedüli Cognac-gőz-főzede állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható Jánosházán: minden jobb üzletben.

Állandó nagy raktárt tartok épitkezési célokra és bármilyen cement munkához a legjobb hirnévnek örvendő, kitünő minőségű

BEUCSINI Portland és Román cementből

valamint szántóföldek, kertek és szőlőhegyek jó karban tartásához

Szuperfosszát Műtrágyát

„Bergius" vilagyapot.

SINGER SÁNDOR Jánosháza

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában Czelldömölk.